

مقطع تحصیلی: کاردانی کارشناسی رشته: حسابداری ترم: اول سال تحصیلی: 1398-1399

نام درس: حقوق بازرگانی پیشرفته نام و نام خانوادگی مدرس: محمد جواد رازقی

آدرس email مدرس: mohamad.j630@yahoo.com تلفن همراه مدرس: 09211819376

جزوه درس: حقوق بازرگانی پیشرفته مربوط به هفته : اول دوم سوم چهارم

text: دارد ندارد voice: دارد ندارد power point: دارد ندارد

تلفن همراه مدیر گروه : .....

تعریف شرکتهای سهامی:

شرکت سهامی، شرکتی است که سرمایه آن به سهام تقسیم شده طبق ماده 1 اصلاحی قانون تجارت سال 1347 و مسئولیت صاحبان سهام محدود به مبلغ اسمی سهام آنهاست.

از تعریف بالا سه مفهوم قابل توجه است:

1- مشارکت

2- تقسیم سرمایه

3- مسئولیت

خصوصیات شرکتهای سهامی:

1- تجارتي بودن عملیات شرکتهای سهامی:

لایحه اصلاحی در ماده 2 این قانون در قسمت شرکتهای مقرر داشته: شرکت سهامی، شرکت بازرگانی است، و لو اینکه موضوع عملیات آن امور بازرگانی نباشد. پس اگر شرکتهای سهامی موضوع فعالیتشان عملیات غیر تجاری باشند مانند: معاملات اموال غیر منقول از قبیل: خانه سازی، سد سازی، احداث اتوبان و ... این شرکتهای بازرگانی محسوب می شوند.

2- میزان سرمایه:

قانونگذار برای هیچ شرکتی از نظر میزان سرمایه حداقلی قائل نشده جز در مورد شرکتهای سهامی. در موقع تأسیس سرمایه شرکتهای سهامی عام نباید از 5 میلیون ریال و سرمایه طبق ماده 5 لایحه اصلاحی شرکتهای سهامی خاص از یک میلیون ریال کمتر باشد.

3- عدد شرکا:

در شرکت سهامی خاص تعداد شرکا نباید از 3 نفر کمتر باشد: لایحه اصلاحی در ماده 3 مقرر می دارد در شرکتهای سهامی عام نیز تعداد شرکا نباید از 5 نفر کمتر باشد.

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

4-انواع شرکتهای سهامی:

شرکتهای سهامی به دو نوع تقسیم می شوند 1- شرکتهای سهامی عام -2 شرکتهای سهامی خاص

تشکیل شرکت سهامی عام:

الف (اقدامات مقدماتی:

برای تشکیل یک شرکت سهامی عام اقداماتی مقدماتی به شرح ذیل لازم است:

1-وجود تعدادی افراد علاقه مند

این افراد مؤسسين شرکت محسوب می شوند.

2-تعهد و تأمین حداقلی از سرمایه شرکت به وسیله مؤسسين

باید حداقل 20 درصد سرمایه شرکت را تعهد کرده و حداقل 35 درصد مبلغ تعهد شده را نقداً بپردازند.

3-مراجعه به اداره ثبت شرکتهای

مراجعه به اداره ثبت شرکتهای برای انجام امور مقدماتی تشکیل شرکت:

اظهار نامه ای به ضمیمه طرح اساسنامه شرکت و طرح اعلامیه پذیره نویسی سهام که به مؤسسين باید طبق ماده 6 امضای کلیه مؤسسين رسیده باشد در تهران به اداره ثبت شرکتهای و در شهرستانها به دایره ثبت شرکتهای تسلیم و رسید دریافت کنند.

پیش نویس اساسنامه ، اعلامیه پذیره نویسی ، رسید تعهد و پرداخت سرمایه به وسیله مؤسسين به علاوه اظهار نامه باید به مرجع ثبت شرکتهای ارائه شود ؛مرجع ثبت پس از بررسی مدارک در صورتیکه ایراد قانونی مشاهده نکرد، اجازه انتشار اعلامیه پذیره نویسی را صادر خواهد کرد.

4-انتشار اعلامیه پذیره نویسی:

همانطور که قبلاً گفتیم، مقداری از سرمایه در شرکتهای سهامی به وسیله غیر مؤسسين تأمین می شود .طریقه تأمین این سرمایه با انتشار اعلامیه پذیره نویسی انجام می شود.

پذیره نویسی عبارت است از تعهد خرید و پرداخت مبلغ یک یا چند سهم از طرف افراد غیر مؤسس و پرداخت مبلغی از آن بصورت نقد اوراق تعهد سهم اوراقی است که در آن بعضی مسائل مهم مربوط به شرکت و سهام از قبیل :نام، موضوع، مرکز اصلی شرکت ، میزان سرمایه ، مشخصات اجازه انتشار اعلامیه پذیره نویسی، تعداد سهامی که می تواند مورد تعهد قرار گیرد و مبلغ اسمی هر سهم ، نام و نشانی بانک و شماره حسابی که مبلغ لازم باید در آن واریز گردد.مشخصات پذیره نویسی و تعهد پرداخت مبلغ پرداخت شده سهم طبق اساسنامه ، قید می گردد.

ورقه تعهد سهم در دو نسخه تهیه و تنظیم می گردد که یک نسخه نزد بانک و نسخه دیگر با قید رسید مبلغ

تعهد شده و مبلغ پرداخت شده مهر و امضاء شده و در اختیار پذیره نویسی قرار می گیرد بعداً این ورقه ، پس از پرداخت تمام مبلغ اسمی سهم ، از پذیره نویس اخذ و ورقه سهم به او داد می شود مبلغ پرداختی ، از 35 درصد کل مبلغ اسمی هر سهم نباید کمتر باشد.

ب) تشکیل مجمع عمومی مؤسس

مجمع عمومی مؤسس یکی از مجامع عمومی شرکتهای سهامی است که از اجتماع مؤسسين تشکیل می شود. در مورد مجمع عمومی مؤسس مسائل زیر مورد بررسی قرار می گیرد:

1- چگونگی تشکیل مجمع :مجمع عمومی یکبار تشکیل و بعد از انجام وظایف خود منحل می گردد و دیگر تشکیل نمی گردد.

2-وظایف مجمع عمومی مؤسس :طبق ماده 74 لایحه اصلاحی وظایف مجمع عمومی مؤسس به شرح زیر است:

-رسیدگی به گزارش مؤسسين و تصرف آن و همچنین احراز پذیره نویسی کلیه سهام شرکت و تأدیه مبالغ لازم.

-تصویب طرح اسانامه شرکت و در صورت لزوم اصلاح آن.

-انتخاب اولین مدیران و بازرس یا بازرسان شرکت.

-تعیین روزنامه کثیرالانتشاری که هرگونه دعوت و اطلاعيه بعدی برای سهامداران، تا تشکیل اولین مجمع عمومی عادی در آن منتشر خواهد شد.

-قبول آورده های غیر نقدی

اسانامه شرکت سهامی:

اسانامه در حقیقت قانون اساسی شرکت محسوب می شود و کلیه اصول و ضوابط حاکم بر روابط شرکت و شرکا و افراد ثالث و اداره و انحلال شرکت در آن پیش بینی شده است اسانامه در سه شرکت سهامی عام، سهامی خاص و شرکت با مسئولیت محدود لازم و بدون آن شرکت تشکیل نمی گردد. در حالیکه در سایر شرکتهای معمولاً شرکتنامه جایگزین اسانامه می گردد. اسانامه بایستی به امضای تمام مؤسسين برسد.

اسانامه مشتمل بر موارد ذیل است:

1-نام شرکت

2-مرکز اصلی شرکت

3-موضوع شرکت : موضوع شرکت عبارت از عنصر اصلی شرکت یعنی هدف و منظوری که شرکت به خاطر آن تشکیل شده است. مثل: خرید و فروش لوازم خانگی

4-مدت شرکت : مدت شرکت مکلف است محدود یا نامحدود باشد اگر مدت شرکت محدود باشد در

اساسنامه معین می شود مثلاً 5 سال یا 10 سال امدادگران نامحدود باشد مقدار سال قید نمی شود. اگر محدود باشد بعد از مدت معین شده 5 سال شرکت انحلال در غیر اینصورت در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده است که مدت شرکت را به پایان برساند حتی بعد از مدت محدود مثلاً 5 سال می شود مدت شرکت را تمدید کرد.

5- سرمایه شرکت:

سرمایه احتیاطی یا اندوخته قانونی: گاهی شرکت ممکن است ضرر کند اما این زیان در حدی نیست که باعث ورشکستگی شرکت بشود ولی باعث کسر سرمایه شرکت می گردد در اینصورت شرکت بایستی اقدام به تکمیل سرمایه کند این تکمیل سرمایه از محل سرمایه احتیاطی جبران می گردد بنابراین هر شرکت سهامی مکلف است یا 5 درصد سود خالص شرکت را در حساب مخصوص ذخیره کند و این اقدام تا زمانیکه سرمایه احتیاطی معادل 10 درصد کل سرمایه شرکت را تشکیل دهد، اجباری است.

افزایش سرمایه: افزایش سرمایه در صورتی ممکن است که تمام سرمایه تعهد شرکت، پرداخت شده باشد و اگر پرداخت نشده باشد نیاز به سرمایه وجود ندارد.

افزایش سرمایه به 2 صورت ممکن است:

1- قیمت اسمی هر سهم افزایش یابد مشروط بر اینکه در شرکتهای سهامی عام قیمت اسمی هر سهم از 10/000 ریال بیشتر نباشد

2- بر تعداد سهام موجود افزوده گردد.

کاهش سرمایه:

کاهش اجباری کاهش اجباری سرمایه وقتی پیش می آید که سرمایه شرکت در اثر زیانهای وارده نصف یا از نصف کمتر می شود در اینصورت هیئت مدیره باید بلافاصله مجمع عمومی فوق العاده را دعوت کند. در این حالت مجمع عمومی فوق العاده می تواند یا شرکت را منحل کند یا اقدام به کاهش سرمایه کند در کاهش اجباری سرمایه بر خلاف کاهش اختیاری، کاهش سرمایه از طریق کاهش تعداد با مبلغ اسمی سهام صورت می گیرد.

کاهش اختیاری کاهش اختیاری سرمایه به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب بازرسان شرکت در مجمع عمومی فوق العاده مورد بررسی و در صورت موافقت انجام می شود.

در کاهش اختیاری سرمایه بر خلاف کاهش اجباری فقط از طریق کاهش بهای اسمی سهام انجام می شود.

- هرگونه سوال درباره مطالب درسی از طریق تلگرام یا ایمیل پاسخ داده می شود.
سوالات ذیل بصورت مختصر به آدرس تلگرام یا ایمیل ارسال گردد.
- 1- شرکت سهامی را تعریف کنید.
  - 2- در شرکت های سهامی چند درصد سرمایه باید توسط موسسین تامین شود.

تلگرام:

@Razeghi1395

ایمیل:

Mohamad.j630@yahoo.com

ادامه جزوه در جلسه پنجم ...